

Моніторинг якості води в басейні р. Рось у лютому 2026 року

Відповідно до наказу Держводагентства України від 28.01.2026 р. №17 «Про впровадження порядку здійснення державного моніторингу вод», Регіональним офісом водних ресурсів річки Рось здійснюється постійний моніторинг якості водних ресурсів у басейні річки Рось. Відбір проб води здійснюється щомісячно у визначених Наказом пунктах спостереження в терміни, зазначені у погодженому з Міжрегіональним офісом захисних масивів Дніпровських водосховищ графіку відбору та завезення проб води на фізико-хімічний аналіз. У відповідності до затвердженого графіку відбору та завезення проб води, РОВР Росі у січні - лютому 2026 року відібрано 6 проб з річки Рось в створах питних водозаборів:

- р. Рось (права притока р. Дніпро):

- ☐ 218 км, с.Глибичка (питний водозабір м. Біла Церква);
- ☐ 118 км, Богуславське вдсх. (питний водозабір м. Богуслав);
- ☐ 102 км, с.Тептіївка (питний водозабір м. Миронівка).

Вимірювання показників якості поверхневих вод у пробах, відібраних РОВР Росі на Білоцерківському, Богуславському та Миронівському питних водозаборах, здійснює лабораторія моніторингу вод Північного регіону Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ.

Фахівцями РОВР у Черкаській області в рамках діагностичного моніторингу на території басейну Росі проби води на фізико-хімічний аналіз відбираються в 1 створі:

- ☐ р. Рось, 64 км, м. Корсунь-Шевченківський (питний водозабір).

Проведення аналізів води, відібраних на питному водозаборі м. Корсунь - Шевченківський здійснює басейнова лабораторія моніторингу вод та ґрунтів регіонального офісу водних ресурсів у Черкаській області. Результати виконаних вимірювань якості води Міжрегіональний офіс захисних масивів Дніпровських водосховищ та регіональний офіс водних ресурсів у Черкаській області надсилають РОВР Росі. РОВР Росі аналізує та узагальнює інформацію щодо якісного стану поверхневих вод по всьому басейну р. Рось.

Показники якості води р. Рось на питних водозаборах в лютому 2026 р.
Водозбір у с. Глибичка Білоцерківського району Київської області
(дані лабораторії моніторингу вод Північного регіону
Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ)

Показники	Гранично допустимі концентрації	Фактична концентрація	
		січень	лютий
Температура, °С	-	1,0	1,3
рН, од. рН	-	6,8	6,3
Завислі речовини, мг/дм³	25,0	6,2	6,2
Прозорість, см	-	23,0	18,5
Кольоровість, град.	-	14,2	17,2
Розчинений кисень, мг/дм³	≥ 6,0	14,8	9,7
Сухий залишок, мг/дм³	-	461,0	466,0
Мінералізація, мг/дм³	-	354,0	357,0
Фосфати, мг/дм³	2,14	0,20	0,29
Амоній сольовий, мг/дм³	1,0	0,21	0,48
Нітрити, мг/дм³	-	0,03	0,04
Нітрати, мг/дм³	-	51,0	54,5
ХСК, мг/дм³	50,0	44,9	37,1
БСК5, мг/дм³	3,0	2,6	2,1
Залізо загальне, мг/дм³	-	0,10	0,21
Марганець, мг/дм³	-	0,08	0,07
Хром загальний, мкг/дм³	-	5,0	2,0
Кадмій, мкг/дм³	<0,45	0,4	0,4
Свинець, мкг/дм³	14,0	10,0	10,0
Нікель, мкг/дм³	34,0	30,1	10,2
Миш'як, мкг/дм³	-	10,0	10,0
Ртуть та її сполуки, мкг/дм³	0,07	-	-
Кобальт, мкг/дм³	-	6,0	6,0

Водозабір у м. Богуслав Київської області
(дані лабораторії моніторингу вод Північного регіону
Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ)

Показники	Гранично допустимі концентрації	Фактична концентрація	
		січень	лютий
Температура, °C	-	1,0	1,0
pH, од. pH	-	6,4	6,9
Завислі речовини, мг/дм³	25,0	5,4	19,6
Прозорість, см	-	26,3	22,0
Кольоровість, град.	-	19,5	16,9
Розчинений кисень, мг/дм³	≥ 6,0	10,4	9,0
Сухий залишок, мг/дм³	-	601,0	571,0
Мінералізація, мг/дм³	-	461,0	438,0
Фосфати, мг/дм³	2,14	1,74	1,78
Амоній сольовий, мг/дм³	1,0	0,73	0,92
Нітрити, мг/дм³	-	0,09	0,07
Нітрати, мг/дм³	-	11,7	9,03
ХСК, мг/дм³	50,0	36,95	34,8
БСК5, мг/дм³	3,0	2,5	3,0
Залізо загальне, мг/дм³	-	0,20	0,31
Марганець, мг/дм³	-	0,09	0,12
Хром загальний, мкг/дм³	-	2,0	5,0
Кадмій, мкг/дм³	<0,45	0,4	0,5
Свинець, мкг/дм³	14,0	10,0	10,0
Нікель, мкг/дм³	34,0	7,8	24,6
Миш'як, мкг/дм³	-	10,0	10,0
Ртуть та її сполуки, мкг/дм³	0,07	-	-
Кобальт, мкг/дм³	-	6,0	6,0

*- жовтим кольором виділено показники, що перевищують норматив

Водозабір у с. Тептіївка Київської області
(дані лабораторії моніторингу вод Північного регіону
Міжрегіонального офісу захисних масивів Дніпровських водосховищ)

Показники	Гранично допустимі концентрації	Фактична концентрація	
		січень	лютий
Температура, °С	-	1,0	1,0
pH, од. pH	-	6,9	6,8
Завислі речовини, мг/дм³	25,0	5,0	9,2
Прозорість, см	-	30,0	22,0
Кольоровість, град.	-	17,6 5	16,5
Розчинений кисень, мг/дм³	≥ 6,0	11,3	8,9
Сухий залишок, мг/дм³	-	590,0	562,0
Мінералізація, мг/дм³	-	453,0	431,0
Фосфати, мг/дм³	2,14	1,92	1,77
Амоній сольовий, мг/дм³	1,0	0,95	0,93
Нітриди, мг/дм³	-	0,07	0,06
Нітрати, мг/дм³	-	90,0	9,4
ХСК, мг/дм³	50,0	21,4	28,9
БСК5, мг/дм³	3,0	2,9	3,1
Залізо загальне, мг/дм³	-	0,16	0,27
Марганець, мг/дм³	-	0,08	0,11
Хром загальний, мкг/дм³	-	2,4	2,0
Кадмій, мкг/дм³	<0,45	0,7	0,4
Свинець, мкг/дм³	14,0	10,0	10,0
Нікель, мкг/дм³	34,0	10,1	45,0
Миш'як, мкг/дм³	-	10,0	10,0
Ртуть та її сполуки, мкг/дм³	0,07	-	-
Кобальт, мкг/дм³	-	6,0	6,0

*- жовтим кольором виділено показники, що перевищують норматив

Водозабір у м. Корсунь-Шевченківський Черкаської області
(дані лабораторії регіонального офісу водних ресурсів у Черкаській області)

Показники	Гранично допустимі концентрації	Фактична концентрація	
		січень	лютий
Температура, °С	-	1,0	0,2
рН, од. рН	-	8,5	8,0
Завислі речовини, мг/дм ³	25,0	5,0	5,0
Прозорість, см	-	20,0	38,0
Кольоровість, град.	-	-	30,0
Розчинений кисень, мг/дм ³	≥ 6,0	9,4	8,4
Сухий залишок, мг/дм ³	-	540,0	551,0
Мінералізація, мг/дм ³	-	-	-
Фосфати, мг/дм ³	2,14	1,3	1,2
Амоній сольовий, мг/дм ³	1,0	0,29	0,28
Нітрити, мг/дм ³	-	0,12	0,13
Нітрати, мг/дм ³	-	6,7	6,5
ХСК, мг/дм ³	50,0	46,0	55,0
БСК5, мг/дм ³	3,0	1,3	2,3
Залізо загальне, мг/дм ³	-	0,10	0,11
Марганець, мг/дм ³	-	-	0,05
Хром загальний, мкг/дм ³	-	2,0	8,0
Кадмій, мкг/дм ³	<0,45	0,5	0,4
Свинець, мкг/дм ³	14,0	10,0	10,0
Нікель, мкг/дм ³	34,0	7,7	146,7
Миш'як, мкг/дм ³	-	10,0	10,0
Ртуть та її сполуки, мкг/дм ³	0,07	-	-
Кобальт, мкг/дм ³	-	6,0	6,0

*- жовтим кольором виділено показники, що перевищують норматив

Нормативні документи:

1. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.01.2019 р. №5, Додаток 8 до Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод (пункт 2 розділу V) 8 «Екологічні нормативи якості (ЕНЯ) для визначення хімічного стану масиву поверхневих вод»;
2. Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.07.2012 №471 «Нормативи екологічної безпеки водних об'єктів», що використовуються для потреб рибного господарства».

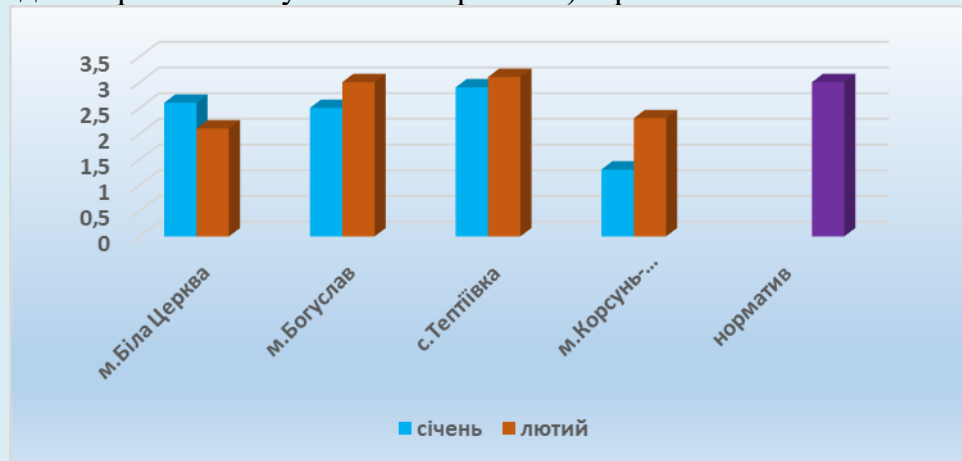
Перевищення нормативних значень за фізико-хімічними показниками якості води в створах питних водозаборів у лютому 2026 р. зафіксовано за показниками:

- **ХСК**: в 1,1 рази - на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.
- **БСК₅**: в 1,03 рази - на питному водозаборі м. Миронівка.

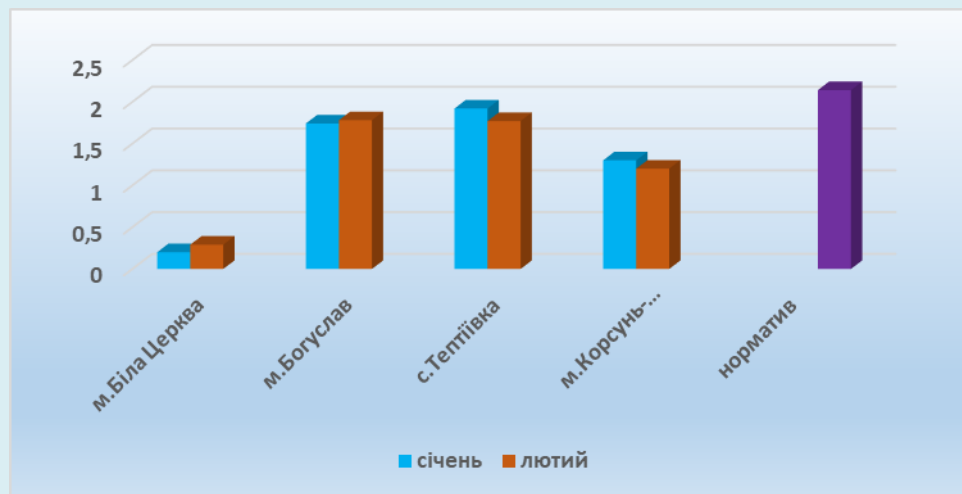
Перевищення нормативних значень за вмістом важких металів у лютому 2026 р. зафіксовано за показниками:

- **кадмій**: в 1,1 рази - на питному водозаборі м. Богуслав.
- **нікель**: в 1,3 рази - на питному водозаборі м. Миронівка; в 4,3рази - на питному водозаборі м. Корсунь-Шевченківський.

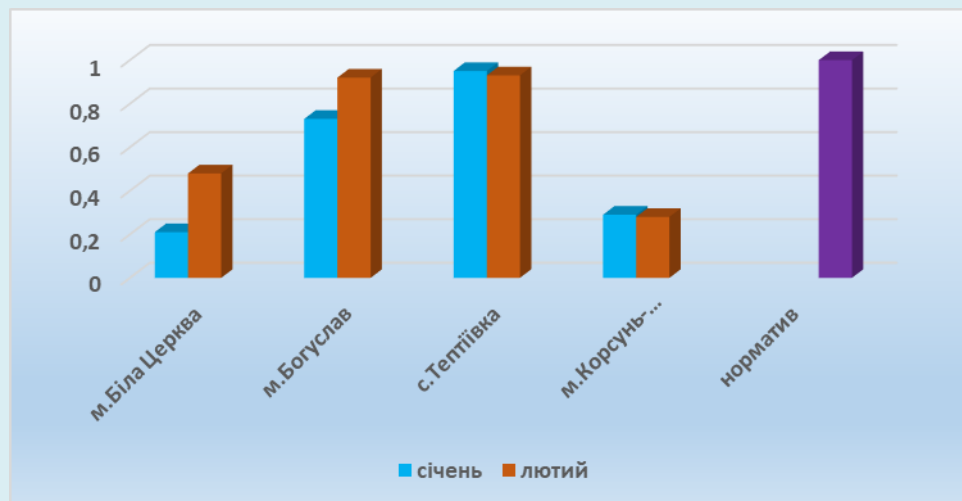
Перевищення значення **БСК₅** (що підтверджує надходження органічних речовин рослинного та тваринного походження у воду) у порівнянні із ГДК фіксується на питних водозаборах басейну Росі епізодично. У січні 2026 р. підвищеного вмісту **БСК₅** у створах питних водозаборів в басейні Росі не зафіксовано. Протягом лютого значення даного компонента близькі до порогових, або дещо перевищували їх спостерігалися в середній течії річки (питні водозабори міст Богуслав та Миронівка) - рис.1



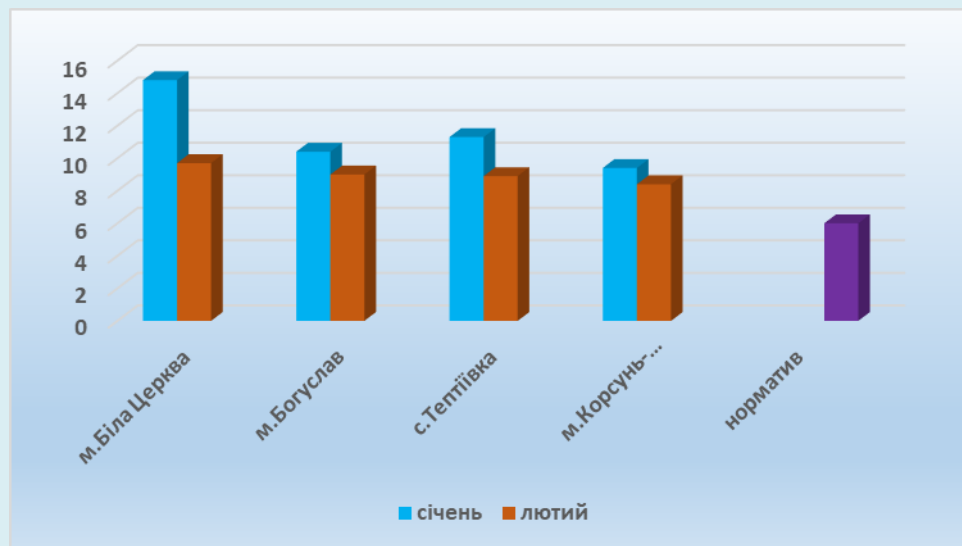
Вміст фосфатів у води річки Рось в створах питних водозаборів наведено на рис.2. Протягом січня - лютого 2026 р. перевищень гранично допустимого нормативу за вмістом фосфатів в створах питних водозаборів басейну Росі не зафіксовано.



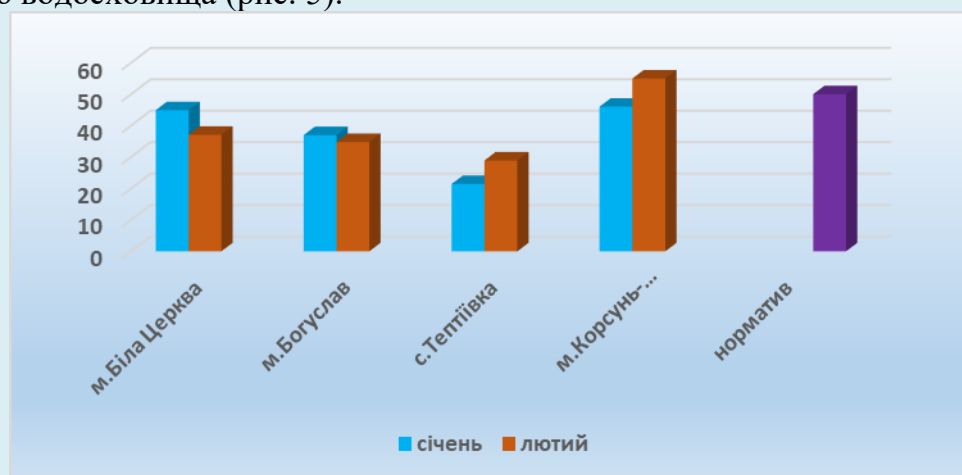
Перевищення нормативу за вмістом **амонію сольового** у січні 2026 р. в створах питних водозаборів басейну Росі не зафіксовано (рис.3). Значна зарегульованість річки Рось сприяє швидкій трансформації сполук азоту до нітратів та зменшенню концентрацій амонію сольового у воді. Вищі концентрації спостерігаються також в середній течії річки (питні водозабори міст Богуслав та Миронівка).



Вміст розчиненого у воді кисню в басейні річки Рось впродовж січня 2026 р. коливався в досить значному діапазоні, але лишався вищим від мінімально допустимого нормативу (6 мг/дм^3). Зменшення концентрації закономірно відбувається від верхньої частини басейну до нижньої по мірі зростання витрат розчиненого кисню на окиснення забруднюючих речовин органічного та мінерального походження. Протягом лютого в умовах стійкої зимової межені відбулося вирівнювання вмісту розчиненого кисню у воді (рис.4).



Максимальний вміст ХСК у воді річки Рось фіксується в створах питних водозаборів Білої Церкви та Корсунь-Шевченківського, розташованих в межах водосховищ. Уповільнений водообмін сприяє накопиченню забруднюючих речовин, процес окиснення яких характеризує вміст ХСК. Особливо активно цей процес проявляється в створі питного водозабору м. Корсунь-Шевченківський через особливості скиду з розташованого вище Стеблівського водосховища (рис. 5).



Значно нижче нормативів впродовж січня - лютого 2026 р. для місць розташування всіх питних водозаборів залишалися показники концентрацій інших елементів у воді. Їх вміст відповідає сезонним коливанням та свідчить про помірний ступінь евтрофікації річки Рось